

EUROBAROMETRE 68

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE KAMUOYU

Güz 2007

ULUSAL RAPOR

TÜRKİYE

This survey was requested and coordinated by Directorate-General for Communication.

This report was produced for the European Commission's Representation in Turkey.

This document does not represent the point of view of the European Commission.
The interpretations and opinions contained in it are solely those of the authors.

İÇİNDEKİLER

1. Giriş	3
2. Türkiye Kamuoyunu Şekillendiren Belli Başlı Koşullar ve Çevre	6
3. AB hakkında görüşler	19
4. Medya ve AB	30
5. Sonuç	31
 EK	
Araştırmada kullanılan soru formu	33

1. Giriş

Bu rapor 2007 yılının ikinci yarısı itibariyle Türkiye kamuoyunun Avrupa Birliği'ne (AB) bakışını genel hatlarıyla ortaya koymaya çalışmaktadır. Bu amaçla, AB'ne üyelik müzakere sürecinde bulunan Türkiye kamuoyunun görüşlerini üye 27 ülke ve üye adayı diğer ülkeler ile karşılaştırmalı olarak verilmeye çalışılmıştır.

Türkiye araştırmasına temel olan 1004 görüşme 24 Eylül-21 Ekim 2007'de kişilerle yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Aşağıdaki raporda bu araştırmanın sonuçlarından "**Güz 2007**" sonuçları olarak bahsedeceğiz. Buradaki kimi soruları geçmişte yürütülmüş Eurobarometre araştırmalarıyla karşılaştırılarak zaman içindeki gelişmeler izlenebilir. Bu sorular, hem zaman içerisinde Türkiye özelindeki gelişmeleri ortaya koymakta hem de araştırmada yer almış diğer ülkelerdeki gelişmelerle karşılaştırmaktadır.

Araştırmada kullanılan soru formu ekte verilmiştir.

Türkiye Örnekleminin Temel Özellikleri

Ağırlıklı olarak Ekim 2007 içinde toplam 1004 kişiyle yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de örneklem seçimi metropoliten ve kırsal ayrımını iyi temsil etme yeteneğine sahip olacak şekilde yapılmıştır.

Aşağıdaki Tablo 1a'dan da görüldüğü üzere AB'ye üye ülkelerde biraz daha fazla kadın ile görüşülmüş iken Türkiye örnekleminde kadın-erkek oranları eşittir. Türkiye örnekleminin %66'sı evli iken AB üyelerinde bu oran ancak %51'dir. AB üyesi ülkelerde boşanmış bireylerin oranı %5 iken Türkiye'de bu oran yok denecek kadar düşük (%1) bulunmuştur. Benzer şekilde AB'ye üye ülkelerde dulların oranı (%9) Türkiye'dekinden (%5) fazladır.

Tablo 1a Örneklemin Demografik Özellikleri

Medeni Hal	Evli	Tekrar evlenmiş	Bekar, şu anda partneriyle yaşıyor	Bekar, hiç bir partnerle birlikte yaşamamış	Bekar, daha önce bir partnerle birlikte yaşamış ancak şimdi yalnız yaşıyor	Boşanmış	Ayrı	Dul	Diğer	Yanıt yok
AB 27	%51	%2	%9	%17	%4	%5	%2	%9	%1	%0
Türkiye	%66	%1	%1	%26	%1	%1	-	%5	-	%0
Çalışma Durumu	Kendi hesabına çalışan	Yönetici	Diğer beyaz yakalı	Mavi yakalı (işçi)	Ev kadını	İşsiz	Emekli	Öğrenci		Yanıt yok
AB 27	%8	%10	%11	%22	%9	%6	%25	%9		0%
Türkiye	%14	%3	%3	%14	%35	%8	%11	%12		0%
Cinsiyet	Erkek	Kadın								Yanıt yok
AB 27	48%	52%								0%
Türkiye	50%	50%								0%
Yaş	15-24	25-39	40-54	55+	Ortalama Yaş					Yanıt yok
AB 27	%15	%26	%26	%33	45,8					0%
Türkiye	%29	%33	%22	%16	36,6					0%

AB üyesi ülkelerde kendi hesabına çalışanların oranı ancak %8 iken Türkiye’de bu kesim %14 ile ev kadınlarından sonra en büyük gruptur. Bu, tarım, esnaf ve zanaatkar gruplarının Türkiye’de daha büyük olmasının bir yansımasıdır. Ev kadınlarının da %35 gibi bir oranla yüksek oluşu Türkiye’de kadınların işgücü piyasasına düşük katılım oranlarının bir göstergesidir. Türkiye örneğinde emeklilerin oranı (%11) AB geneli ile karşılaştırıldığında (%25) daha azdır. Türkiye’de genç, iş gücü piyasasına henüz girmemiş öğrencilerle (%12) daha fazla konuşulurken AB ülkelerinde, nüfus özelliklerinin bir yansıması olarak, iş piyasasından ayrılmış olanlarla daha fazla görüşülmüştür. Türkiye iş piyasasının farklılaşması beyaz ve mavi yakalıların oranlarında da görülmektedir. AB’de yönetici ve diğer beyaz yakalıları yaklaşık %21 iken Türkiye’de ancak %6’dır. Mavi yakalı işçiler ise AB’de %22 düzeyindeyken Türkiye’de ancak %14’tür. Türkiye ve AB işgücü piyasaları arasındaki belirgin farklılıklar açıkça ortaya çıkmaktadır.

Tablo 1a’da ise göze çarpan belki en önemli farklılaşma, örneklemelerin yaş dağılımlarında gözlenmektedir. Türkiye örneğinde 15-39 yaş arası yaklaşık %62’lik bir kitle iken AB üye ülkelerinde bu grup ancak %41’i bulmaktadır. Keza ortalama yaş olarak 27 AB üyesinde örneklemdekiler yaklaşık 46 yaş civarında iken Türkiye örneğinde 37 yaş civarındadırlar.

Tablo 1b’den de görüldüğü gibi, Türkiye örneğinin %41’i kırsal alan veya köyde otururken, AB üyelerinde bu oran %33’tür. AB üyelerinde küçük ve orta ölçekli illerde yaşayanların oranı (%42) Türkiye’dekiden (%22) oldukça yüksektir. Türkiye örneğinde de büyük ölçekli illerde yaşayanların oranı (%28) AB üyelerindekinden (%25) yukarıdadır.

Tablo 1b Örneğin Demografik Özellikleri

Oturulan yer	Kırsal alan veya köy	Küçük ve orta ölçekli il	Büyük ölçekli il
AB 27	%33,0	%42,0	%25,0
Türkiye	%41,0	%22,0	%28,0
Sabit hatlı telefon	Var	Yok	
AB 27	%74,0	%26,0	
Türkiye	%71,0	%29,0	
Cep telefonu	Var	Yok	
AB 27	%81,0	%19,0	
Türkiye	%74,0	%26,0	

Yanıt yok
%0,0
%9,0
Yanıt yok
%0,0
%0,0
Yanıt yok
%0,0
%0,0

Tablo 1c. Sayacağım eşyalardan hangisine sahipsiniz?(Birden fazla cevap kabul edilir)		
	AB 27	Türkiye
Televizyon	98%	97%
DVD oynatıcı	70%	24%
CD çalar	67%	34%
Bilgisayar	61%	23%
İnternet bağlantısı (evde)	50%	17%
Araba	72%	25%
Ödemelerini bitirdiğiniz bir daire veya ev	45%	51%
Halen ödemekte olduğunuz bir daire veya ev	26%	3%
Hiçbiri	0%	0%
Yanıt yok	0%	1%

Mal sahipliği ve iletişim kolaylığının bir yansıması olarak bakıldığında AB üyesi ülkelerin örnekleriyle Türkiye örneklemini arasında internet bağlantısında oldukça büyük bir fark göze çarpmaktadır. AB üyesi ülkelerde evde internet bağlantısı olanların oranı %50 iken Türkiye’de bu oran ancak %17’dir. Araba sahiplerinin oranı da AB ülkelerinde Türkiye’nin iki katından yukarıdadır (AB’de %72 Türkiye’de %25). Ödemelerin bitirilmiş olduğu ev sahipliğinde Türkiye AB genelinden yaklaşık %6 puan öndeysen de, ev borcunun halen devam ettiği hane halkı oranı Türkiye’de %3 iken AB için bu oran %26’dır.

2. Türkiye Kamuoyunu Şekillendiren Belli Başlı Koşullar ve Çevre

Bu bölümde AB ve aday ülke kamuoylarının araştırılmasının yürütüldüğü dönemde dünyaya ve hayatlarına bakışları, beklentileri, umutları ve değişik konular hakkındaki görüşleri üzerinde durulmaktadır.

Hayattan Memnuniyet

AB'ye üye ülkelerde genel olarak hayatından memnun olduğunu belirtenlerin oranı Güz 2004'ten bu yana değişmeden yaklaşık %80 düzeyinde iken bu oran Türkiye için Güz 2004'ten Bahar 2005'e %2 puan artarak %73 düzeyine ulaşmıştır. Bu durum Güz 2005'te de aynı düzeyde kalırken Bahar 2006'ya gelindiğinde %70 düzeyine gerilemiştir. Güz 2006'da ise Türkiye için hayattan memnun olanların oranı yine aynı düzeyde %71 bulunmuştur. Bahar 2007'ye gelindiğindeyse son iki yılın en yüksek düzeyi olan %76 düzeyinde hayatından memnun kitle bulunmuştur. Güz 2007'de ise hayatından memnun olduğunu belirtenlerin oranında Bahardan sonra altı puanlık bir gerileme gözlenmektedir. Ağırlıklı olarak Ekim 2007'de görüşülenlerin %70'i hayatlarından memnun olduklarını belirtirlerken %27 memnun olmadıklarını belirtmişlerdir. Bu memnuniyet oranı Bahar 2006 düzeyine eşit ve yaklaşık son iki yıldır, Bahar 2005'den beri, gözlenen en düşük düzeydir.

Tablo 2. Hayattan Memnuniyet-Bahar 2005 sonrasındaki eğilimler

Genel olarak hayatınızdan çok mu memnunsunuz, biraz mı memnunsunuz, pek memnun değil misiniz, yoksa hiç mi memnun değilsiniz?

	Çok memnunum (%)	Biraz memnunum (%)	Pek memnun değilim (%)	Hiç memnun değilim (%)	CY (%)	Memnun (%)	Memnun değil (%)
AB 25-Bahar2005	21	60	15	4	1	80	19
AB 25-Güz 2005	21	59	16	4	0	80	20
AB25-Bahar 2006	21	60	15	4	0	81	18
AB25-Güz 2006	22	60	14	4	0	82	17
AB27-Bahar 2007	21	59	15	4	1	80	19
AB27-Güz 2007	21	59	16	4	0	80	20
Türkiye-Bahar 2005	23	50	16	11	0	73	27
Türkiye-Güz 2005	31	42	15	11	1	73	26
Türkiye-Bahar 2006	23	47	19	10	1	70	29
Türkiye-Güz 2006	27	44	16	12	0	71	28
Türkiye-Bahar 2007	34	42	13	11	-	76	24
Türkiye-Güz 2007	25	45	17	10	3	70	27

Her ne kadar hayattan memnuniyet düzeyi Türkiye için yüksek görünse de AB ülkeleri ile karşılaştırıldığında bu düzey düşük kalmaya devam etmektedir. Ancak Bahar 2005 araştırması ile karşılaştırıldığında o tarihte üye ülkelerden 18'inde hayattan memnuniyet düzeyi Türkiye'dekine eşit ya da yüksek iken Güz 2005'te 19 ülke ve Kıbrıs Türk toplumunda hayattan memnuniyet düzeyi Türkiye'dekinden yüksek kaldığı görülmektedir. Bahar 2006'ya gelindiğinde de yine aynı durum devam etmiştir. Güz 2006'da Güz 2007'de olduğu gibi, örneğin İsveç, Danimarka ve Hollanda'da hayatından memnunların oranı %95 ve üzerinde olmuştur. Ancak hayattan memnuniyet konusunda Türkiye'den daha kötümser görünen ülkeler arasında Macaristan (%50 hayatından memnun), Bulgaristan (%37), Romanya (%49)

görülmektedir. Bahar 2007’de ise toplam 11 ülkede gözlenen memnuniyet düzeyi Türkiye’dekinden düşüktür. Güz 2007’de ise Türkiye’de gözlenen memnuniyet düzeyinden düşük olan ancak 9 ülke bulunmaktadır. Örneğin Bulgaristan’da hayatından memnun olanlar ancak %38, Romanya’da %49, Macaristan’da ise %52 düzeyindedir.

Gelecek 12 Ay Hakkında Beklentiler

Gelecek beklentileri beş ayrı başlık altında ayrıntılı bir şekilde sorgulanmıştır. Tablo 3’den de izlenebildiği gibi Türkiye kamuoyunun genel olarak hayatlarının gelecek 12 ayda nasıl gelişeceği hakkındaki beklentileri AB üye ülkeleriyle karşılaştırıldığında, Türkiye kamuoyunun biraz daha iyimser olduğu görülmektedir. Ancak bu iyimserliğin zaman içinde azalmakta olduğu da gözlenmektedir. Örneklemin %34’ü genel olarak hayatlarının daha iyi olacağını beklerken AB üyeleri için bu oran ancak %30’dur. Türkiye’den daha iyimser beklentiler Yunanistan, Romanya, Fransa, İrlanda, Danimarka ve Birleşik Krallık’ın da aralarında olduğu 9 ülkede gözlenmektedir. Tablo 3’ten de gözlenebildiği gibi bahardan güne 2007 yılında gerek AB genelinde gerek Türkiye’de gelecek 12 ay için hayatlarının daha iyi olacağını bekleyenlerin oranında bir düşüş söz konusudur. Bu düşüş AB geneli için %7 puan kadar iken Türkiye için yaklaşık %10 puan kadardır.

AB üyeleri ve Türkiye arasında beklenti farkları en yüksek olarak ülkedeki ekonomik durum hakkındaki beklentilerde ortaya çıkmaktadır. Öyle ki Türkiye’de %33 (Bahar 2007’de %38) gelecek 12 ayın ülkedeki ekonomik durumu iyileştireceğini beklerken, AB genelinde bu iyimser beklenti ancak %24 (Bahar 2007’de %28) düzeyindedir. Ülkedeki iş/çalışma durumunun kötüye gideceğini düşünenler %30’a gerilemiş görünmektedir (Bahar 2007’de %35). AB geneli için bu oran Bahar 2006’dan bu yana düşerek %25 düzeyine ulaşmıştır.

Genel olarak Türkiye’deki gelecek beklentilerinde iyimserlerin oranında bir düşüş gözlenirken durumun değişmeyeceğini düşünenlerin oranında önemli sayılabilecek artışlar gözlenmektedir. Örneğin ülkenin ekonomik durumunun iyiye gideceğini düşünenler %38’den %33’e gerilemiş ancak aynı kalacağını düşünenler %17’den %32’ye yükselmiştir. Ancak kötümser grubun oranında bir artış yoktur ve bu grubun %32’den %26’ya düştüğü gözlenmektedir. Benzer görüntüler diğer değerlendirmelerde de göze çarpmaktadır.

Tablo 3. Gelecek 12 ay için beklentileriniz nelerdir? Gelecek 12 ayda ... daha iyi mi, daha kötü mü, yoksa aynı mı olacak?

Genel olarak hayatınız	Daha iyi	Daha kötü	Aynı	CY
AB 25-Bahar 2006	%35	%12	%51	%3
AB 25-Güz 2006	%34	%12	%51	%3
AB 25-Bahar 2007	%37	%11	%49	%3
AB 27-Güz 2007	30	13	54	3
Türkiye-Bahar 2006	%42	%16	%30	%12
Türkiye-Güz 2006	%36	%20	%35	%8
Türkiye-Bahar 2007	%44	%16	%27	%13
Türkiye-Güz 2007	34	13	43	10
Ülkedeki ekonomik durum	Daha iyi	Daha kötü	Aynı	CY
AB 25-Bahar 2006	%21	%35	%38	%5
AB 25-Güz 2006	%20	%35	%40	%5
AB 25-Bahar 2007	%28	%27	%38	%7
AB 27-Güz 2007	24	26	44	6
Türkiye-Bahar 2006	%34	%28	%27	%10
Türkiye-Güz 2006	%27	%38	%26	%8
Türkiye-Bahar 2007	%38	%32	%17	%13
Türkiye-Güz 2007	33	26	32	9
Evinizin ekonomik durumu	Daha iyi	Daha kötü	Aynı	CY
AB 25-Bahar 2006	%25	%19	%54	%2
AB 25-Güz 2006	%24	%19	%55	%2
AB 25-Bahar 2007	%27	%16	%54	%3
AB 27-Güz 2007	25	19	53	3
Türkiye-Bahar 2006	%34	%19	%37	%10
Türkiye-Güz 2006	%28	%24	%43	%5
Türkiye-Bahar 2007	%39	%18	%34	%9
Türkiye-Güz 2007	27	17	47	9
Türkiye'deki iş/çalışma durumu	Daha iyi	Daha kötü	Aynı	CY
AB 25-Bahar 2006	%21	%38	%36	%6
AB 25-Güz 2006	%23	%34	%38	%5
AB 25-Bahar 2007	%31	%27	%35	%7
AB 27-Güz 2007	26	25	43	6
Türkiye-Bahar 2006	%31	%31	%27	%11
Türkiye-Güz 2006	24%	42%	27%	7%
Türkiye-Bahar 2007	34%	35%	20%	11%
Türkiye-Güz 2007	25	30	36	9
Kişisel iş durumunuz	Daha iyi	Daha kötü	Aynı	CY
AB 25-Bahar 2006	%22	%9	%61	%8
AB 25-Güz 2006	%23	%9	%60	%8
AB 25-Bahar 2007	%23	%8	%60	%9
AB 27-Güz 2007	22	8	61	9
Türkiye-Bahar 2006	%31	%18	%39	%11
Türkiye-Güz 2006	%27	%20	%47	%6
Türkiye-Bahar 2007	%35	%17	%37	%11
Türkiye-Güz 2007	23	16	50	11

Ülke durumunun değerlendirilmesi

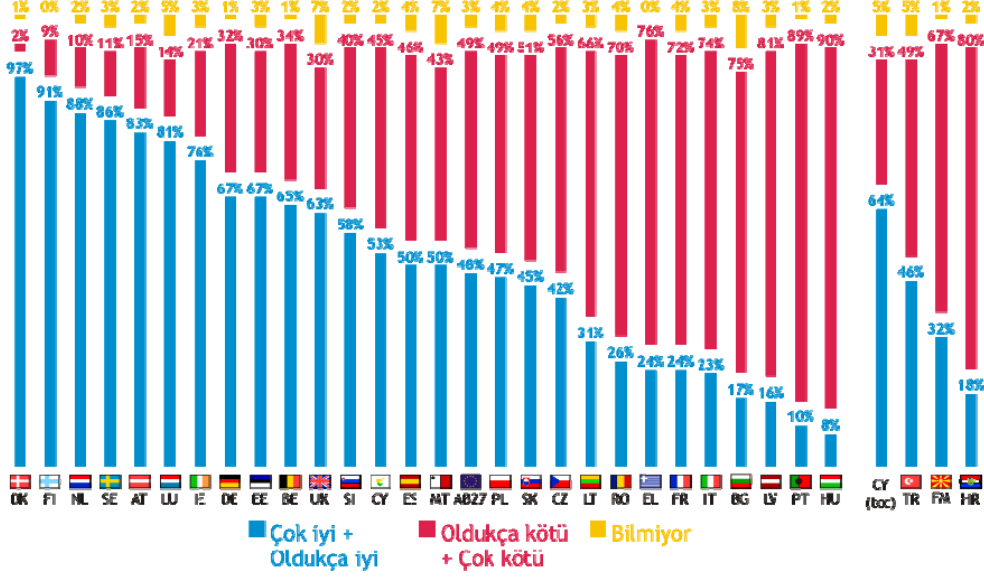
Değişik açılardan mevcut durumun değerlendirilmesine baktığımızda iyimserlerin oranının Türkiye’de AB genelinden düşük olduğu gözlenmektedir. Örneğin ülke ekonomisinin durumu değerlendirildiğinde AB genelinde %48 oldukça iyi (%43) ya da çok iyi (%5) fikrini beyan ederken bu oran Türkiye için ancak %46 düzeyindedir (%11 çok iyi+%35 oldukça iyi). Avrupa ekonomisi hakkında da AB genelinde %58 oldukça ya da çok iyi değerlendirmesi yaparken bu oran Türkiye’de ancak %55’tir. AB ve Türkiye arasında iyimserler açısından en büyük farklılaşma iş, istihdam ve sosyal refah alanlarında gözlenmektedir. AB genelinin değerlendirmeleri bu açılardan Türkiye genelinden oldukça iyimserdir.

Soru A4. Şimdi okuyacaklarımın her biri ile ilgili mevcut durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?					
(...) ekonomisinin durumu	Çok iyi	Oldukça iyi	Oldukça kötü	Çok kötü	Bilmiyor
AB 27	%5,0	%43,0	%38,0	%11,0	%3,0
Türkiye	%11,0	35,0	%30,0	%19,0	%5,0
Avrupa ekonomisinin durumu	Çok iyi	Oldukça iyi	Oldukça kötü	Çok kötü	Bilmiyor
AB 27	%5	%53	%23	%4	%15
Türkiye	%27	%28	%14	%8	%23
(...) iş / istihdam	Çok iyi	Oldukça iyi	Oldukça kötü	Çok kötü	Bilmiyor
AB 27	%5,0	%31, 0	%42,0	%19,0	%3,0
Türkiye	5,0	%18,0	%39,0	%32,0	%6,0
(...) çevrenin durumu	Çok iyi	Oldukça iyi	Oldukça kötü	Çok kötü	Bilmiyor
AB 27	%3,0	%43,0	%40,0	%11,0	%3,0
Türkiye	%7,0	%28,0	%36	%20,0	%9,0
(...) sosyal refahın durumu	Çok iyi	Oldukça iyi	Oldukça kötü	Çok kötü	Bilmiyor
AB 27	%7,00	%39,0	%34,0	%15,0	%5,0
Türkiye	%6,0	%27,0	%37,0	%20,0	%10,0

AB genelinde ülke ekonomilerinin durumu hakkında değerlendirmelere bakıldığında 16 ülkede iyimser değerlendirmelerin oranının Türkiye’deki %46 düzeyinin üzerinde olduğu görülmektedir (Şekil Soru QA4.1). Danimarka, Finlandiya, Hollanda, İsveç, Avusturya ve Lüksemburg’da iyimserlerin oranı %80 ile %97 arasında değişmektedir. Ancak örneğin Macaristan’da iyimser değerlendirmeler %8 Portekiz’de ise ancak %10 düzeyindedir.

Soru: QA4.1. Şimdi okuyacakları her biri ile ilgili mevcut durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

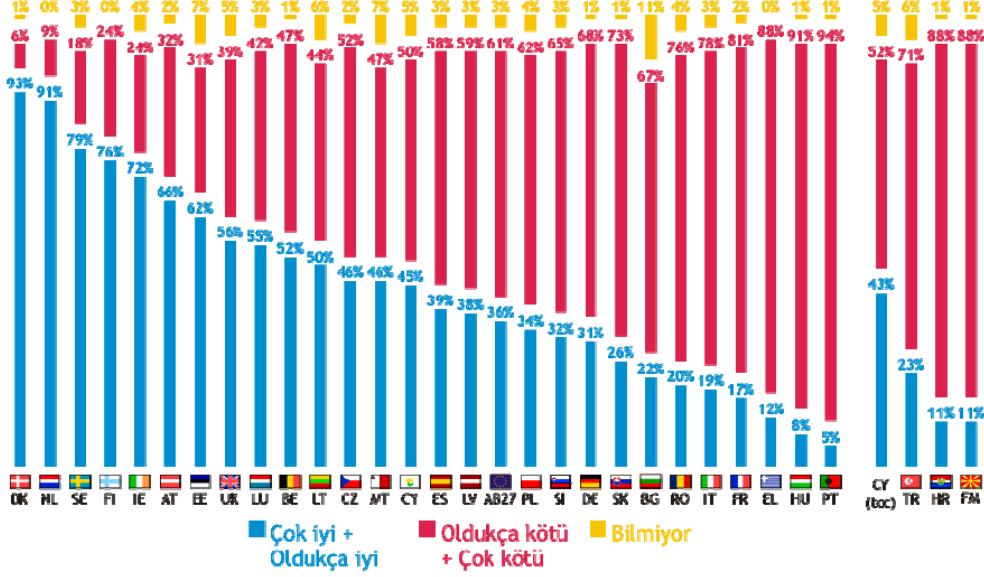
Seçenek: (MİLLİYET) Ekonomisinin durumu

İş durumu değerlendirmelerine bakıldığında Türkiye'deki %71 düzeyindeki kötümser değerlendirmelerden daha kötümser bir oran, aralarında Yunanistan, Fransa ve Macaristan'ın da bulunduğu, ancak 7 AB ülkesinde gözlenmektedir. Danimarka, Finlandiya, Hollanda, İsveç, Avusturya ve Lüksemburg'da iş durumu açısından iyimser değerlendirmeler %80'in üzerindedir.

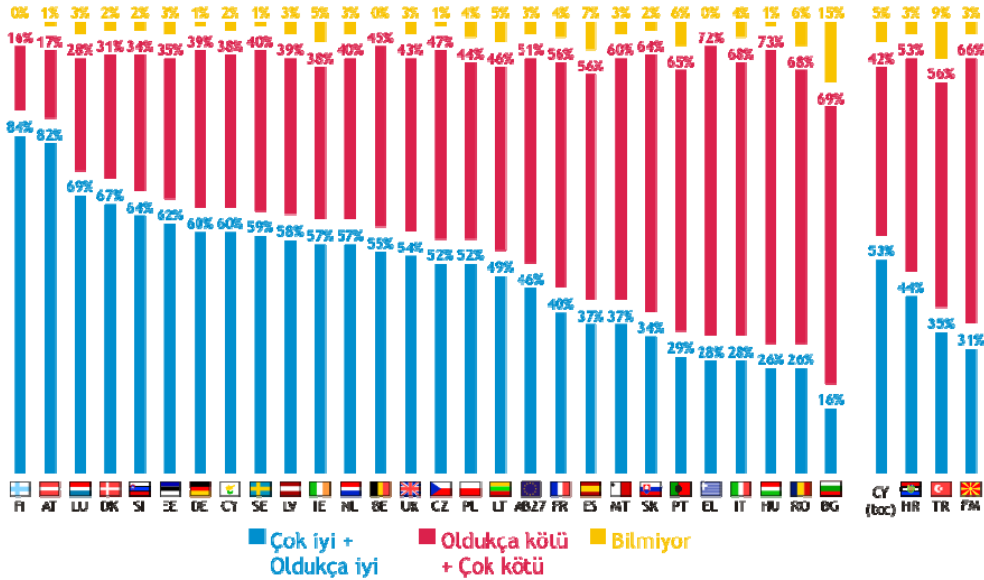
Soru: QA4.4. Şimdi okuyacaklarınnın her biri ile ilgili mevcut durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Seçenek: (ÜLKEMİZ)deki iş / istihdam durumu

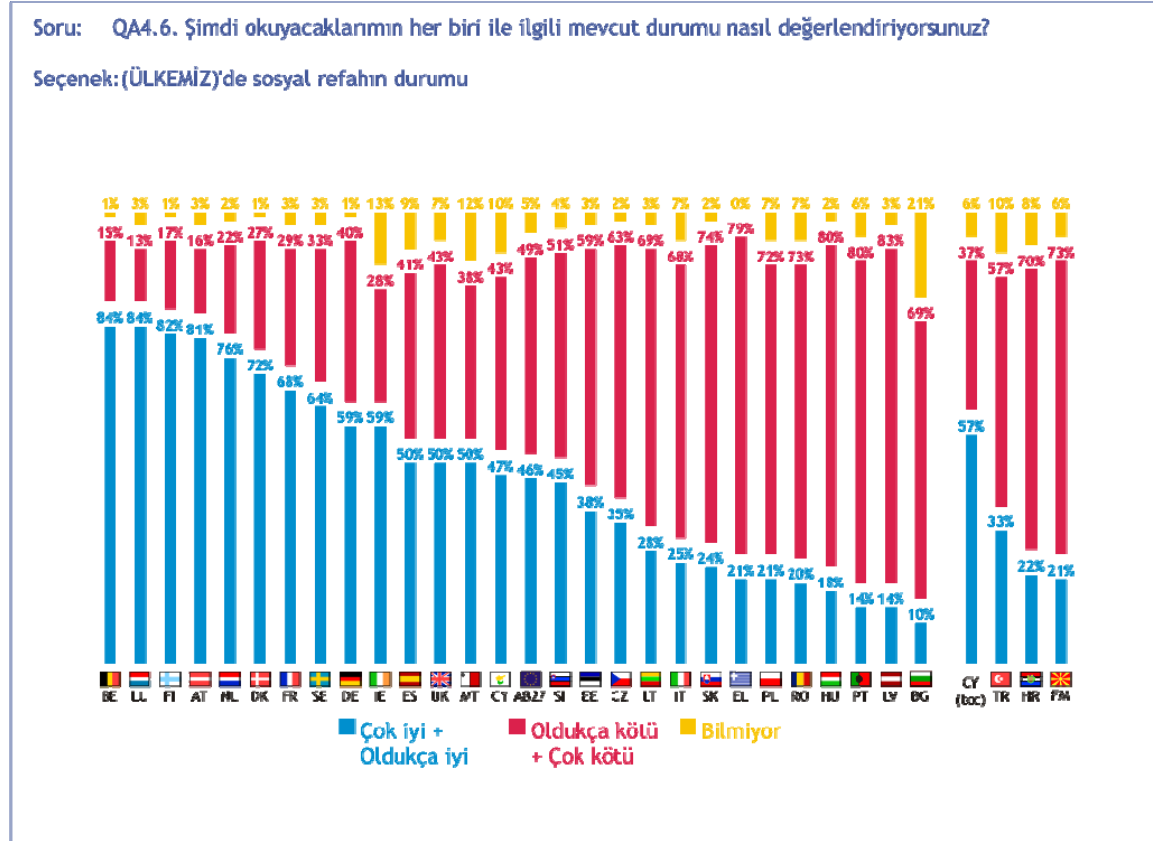
Soru: QA4.5. Şimdi okuyacaklarınnın her biri ile ilgili mevcut durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Seçenek: (ÜLKEMİZ)de çevrenin durumu

Çevrenin durumu hakkındaki değerlendirmelere bakıldığında Türkiye'deki %35lik iyimser kitlenin altında aralarında yine Yunanistan, Fransa ve Macaristan'ın bulunduğu ancak 7 AB

ülkesi yer almaktadır. Finlandiya ve Avusturya’da iyimserler sırasıyla %84 ve %82 düzeyindedir. Kötümser grup Bulgaristan’da %69, Yunanistan’da %72 ve Macaristan’daysa %73 düzeyindedir.

Sosyal refah açısından bakıldığında Türkiye’deki %33’lük iyimser kitle AB ortalamasının (%46) oldukça altındadır. 10 AB üyesi ülkede sosyal refah açısından durum değerlendirmesinde iyimser kitle Türkiye’deki gruptan daha ufaktır. İyimser grubun en yüksek oranı oluşturduğu ülke %84 ile Belçika ve Lüksemburg’dur, bunu Finlandiya (%82) ile Avusturya (%81) izlemektedir.

Ülkenin En Önemli Sorunları

AB ve Türkiye kamuoyları açısından ülkelerin karşı karşıya olduğu en önemli iki sorun değerlendirmelerine bakıldığında ülke gündemlerindeki görece farklılıklar açıkça ortaya çıkmaktadır (Tablo Soru A6).

Geçmiş araştırmalara bakıldığında şöyle bir görüntü gözlenmiştir. Türkiye kamuoyu için, Bahar 2006’da işsizlik bir yıl önce Bahar 2005’te olduğu gibi hala en başta görülen iki sorundan birisi olmuştur. İşsizliği; Bahar 2005’te ekonomik durum ve ardından da açık farkla terör, suç ve eğitim sistemi izlerken, Güz 2005’te ikinci sıraya Bahar 2005’te %29’la ilk iki sorun listesine giren terörizm yerleşmiştir (%41). Ekonomik durum; Bahar 2005’de %37’den Güz 2005’de %29’a, daha sonra da Bahar 2006’da %25 düzeyine inmiştir. Terör konusu; Güz 2004’de %18 tarafından ülke gündeminin en önemli ilk iki konusu arasına sokulurken bu oranın önce Bahar 2005’te %29’luk bir grup, daha sonra da Güz 2005’te %41’lik bir grup tarafından vurgulanıyor olması dikkat çekicidir. AB ülkeleri genelinde ise Türkiye’deki bu

gelişime tam karşıt bir eğilim mevcuttu. Güz 2004'de %16, terörizmi ilk iki en önemli sorun arasında görürken Bahar araştırmasında bu oran %10'a düşmüştür. Temmuz 2005'teki son terör saldırılarının ardından Güz 2005'de teröre verilen önem artmış görünmekle birlikte hala %14'lük düzeyiyle bu konuya Avrupa kamuoyu tarafından Türkiye kamuoyunun verdiği önemle kıyaslanamayacak kadar düşük düzeyde bir önem verilmiştir. Bahar 2006'ya gelindiğinde ise bir yıl öncesine geri dönmüş ve AB genelinde terörizm konusu ancak %10 tarafından ilk iki önemli sorun arasına sokulmuştur.

AB kamuoyu gündemiyle Türkiye gündemi arasında ilk iki sırada teröre verilen önem açısından bir farklılaşma gözlenirken, her iki tarafta da enflasyonun pek ön plana çıkmadığı göze çarpmaktadır. Türkiye'de enflasyona verilen önem Bahar 2005'te %11'den Güz 2005'te %8'e gerilerken, AB kamuoyunda bir puanlık ufak bir artışla ilk iki önemli sorun listesinde enflasyon %17'lik bir yer bulmuştur. Bahar 2006'ya gelindiğinde ise; Türkiye'de enflasyon sorununu ilk iki sorun arasına sokanlar yine %10 düzeyine çıkmıştır. AB genelinde ise enflasyonun önemindeki düşüş devam etmiştir.

Güz 2006'da enflasyonun bu konumunda bir değişiklik ne Türkiye ne de AB genelinde gözlenmiştir. Terör konusu Bahar 2006 da %44 civarında en önemli iki sorun listesine girerken, Güz 2006'ya gelindiğinde bu oran tekrar artarak %52'ye ulaşmıştır. AB geneli için ise benzer bir artış gözlenmekte ve bahardan güze %10 dan %15'e bir artış mevcuttur.

Bahar 2007'de ise Güz 2006 ile karşılaştırıldığında terörün gündemdeki önemi artmamış aksine azalmış görülmektedir. Türkiye özelinde Bahar 2007 araştırmasının ağırlıklı olarak Nisan ayı içerisinde yapıldığı göz önüne alındığında bu sonuç şaşırtıcı değildir. Ancak tüm bu gelişmelere rağmen AB geneli ile Türkiye arasında bu konuda önemli bir algı ve gündem farklılığı devam etmiştir.

Güz 2007'ye bakıldığında terör en önemli sorun listesinde başa geçmiş görünmektedir. Ekim ayında ülke gündemi düşünüldüğünde bu sonuç şaşırtıcı değildir. İşsizlik ve ekonomik durum açık ara farklı terör konusunu izlemektedir. AB ülkeleri gündeminde ise terör görece önemini bir önceki araştırma ile karşılaştırıldığında kaybetmiş ve ancak sekizinci sıraya yerleşmiştir.

Suç; AB kamuoyunca Bahar 2005'ten Güz 2005'e bir puanlık bir artışla %24 ile üçüncü sıraya yerleştirilirken, Bahar 2006'da, üç puanlık bir düşüşle, ancak %21'le, AB ülkelerinin gündeminde en önemli iki sorunun arasına girmiştir. Güz 2006'da AB geneli için suç %23 gibi önemli bir grubu oluştururken, Türkiye'de %11 gibi bir grubu oluşturmuştur. Buna rağmen, Türkiye için de suç sorunu Bahar 2007'de ülke gündemindeki dördüncü önemli sorundu. Güz 2007'de de suç konusu ülke gündemindeki dördüncü konumunu korumuştur. Bu konunun Türkiye gündemindeki sırası Güz 2004'te ancak yedinci sırada olduğu hatırlanırsa, görece önemindeki artış daha iyi ortaya çıkmaktadır.

Soru A6. Şu anda Türkiye'nin karşı karşıya olduğu en önemli iki sorun sizce nelerdir?						
	Güz 2006		Bahar 2007		Güz 2007	
	AB25	Türkiye	AB27	Türkiye	AB27	Türkiye
İşsizlik	%40	%64	%34	%62	%27	%57
Terör	%15	%52	%12	%50	%10	%77
Ekonomik durum	%23	%34	%20	%28	%17	%23
Suç	%23	%11	%24	%19	%24	%10
Fiyatların yükselmesi/enflasyon	%16	%11	%18	%9	%26	%5
Eğitim sistemi	%1	%7	%9	%7	%9	%6
Sağlık hizmeti sistemi	%16	%5	%18	%5	%21	%2
Vergilendirme	%7	%3	%8	%3	%9	%2
Emeklilik/Emekli Maaşları	%1	%3	%12	%2	%14	%1
Savunma/Dış ilişkiler	%2	%2	%2	%2	%2	%3
Göç	%21	%2	%15	%3	%15	%1
Çevreyi koruma	%4	%1	%7	%0	%7	%1
İskan	%5	%0	%8	%1	%8	%1
Enerji ile ilgili meseleler	%3	%0	%4	%1	%4	%1
Diğer	%1	%2	%1	%3	%2	%1
CY	%1	%1	%1	%1	%1	%1

Türkiye’de İşlerin nasıl ilerlediği üzerine değerlendirmeler

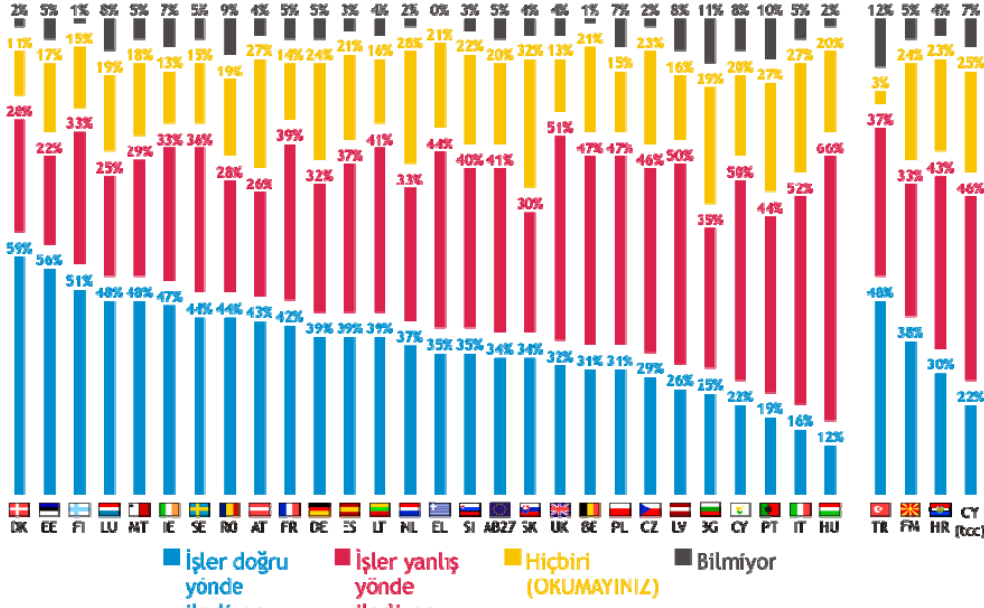
Ekonomik durum değerlendirmeleri ve ülkenin gündemindeki en önemli sorunlar irdelendikten sonra genel bir perspektif ile bakıldığında Türkiye’de işler nasıl gidiyor sorusuna verilen cevapların AB genelisiyle karşılaştırıldığında oldukça olumlu olduğu söylenebilir. Öyle ki görüşülenlerin %48’i işler doğru yönde ilerliyor derken %37’lik bir grup da bu görüşün karşısında yer almaktadır. AB genelinde ise doğru yönde gelişim gözleyen grubun ancak %34, yanlış yönde ilerlediğini söyleyenlerin ise daha büyük bir grup olarak görüşülenlerin %41’ine karşılık gelmesi söz konusudur. AB genelinde bu iki seçeneğin dışında cevabı bilemediğini ya da ne birinci ne de ikinci seçeneğin geçerli olduğunu söyleyenler %25’e karşılık gelirken bu grup Türkiye’de ancak %15’tir.

Soru A7. Sizce şu anda Türkiye’de işler, genel olarak, doğru yönde mi, yoksa yanlış yönde mi ilerliyor?					
	İşler doğru yönde ilerliyor	İşler yanlış yolda ilerliyor	Hiçbiri	Bilmiyor	Yanıt yok
AB 27	%34.0	%41.0	%20.0	%5.0	%0.0
Türkiye	%48.0	%37.0	%3.0	%12.0	%0.0

Ülkede işlerin genelde nasıl ilerlediği üzerine değerlendirmelere ülkeler temelinde bakıldığında Türkiye’deki %48’lik ‘doğru yönde ilerliyor’ görüşünün üzerinde bir pozitif değerlendirme ancak üç ülkede (Danimarka (%59), Estonya (%54) ve Finlandiya (%51)) görülmektedir. Macaristan, Portekiz ve İtalya’da ülkede genel olarak işlerin doğru yolda gittiğini düşünenlerin oranı %20’nin altındadır. Bulgaristan’da ancak %25, Yunanistan’da da %35 ülkede işlerin doğru yolda olduğunu belirtmektedir.

Soru: QA7.1. Sizce, şu anda, ...’de işler, genel olarak, doğru yönde mi yoksa yanlış yönde mi ilerliyor?

Seçenek:(ÜLKEMİZ)

Kurumlara Güven

Kurumlara güven sorusuna verilen cevaplarda Türkiye ve AB geneli arasında dikkate değer farklılıklar olduğu kadar birkaç ilginç benzerlik de gözlenmektedir. Gerek AB genelinde gerek Türkiye’de en güvenilir kurum ordudur. AB genelinde orduya güven %71 düzeyindeyken Türkiye’de bu %84 düzeyindedir. Bu düzeyin üzerinde AB genelinde bir tek Finlandiya’da (%91) rastlanmaktadır.

Türkiye’de yazılı basın, radyo ve TV kanallarına olan güven düzeyi AB genelinin oldukça altında kalmaktadır. Dini kurumlara AB genelinde örneklemi ancak %46 tarafından güven duyulurken Türkiye’de bu oran %64 düzeyine ulaşmaktadır. Yalnız Danimarka, Kıbrıs Cumhuriyeti, Malta ve Romanya’da dini kurumlara güvenme eğiliminde olduğunu belirtenlerin oranı Türkiye’den yüksektir. Tüketici dernekleri AB genelinde en güvenilen ikinci kurum olurken Türkiye’de bu kurumlara güvenme eğiliminde olan %33’lük bir grupta sıralamada ancak yedinci olabilmektedir.

Türkiye’de siyasi kurumlara olan güven AB genelinden yüksek görünmektedir. Siyasi partilere (%23), hükümete (%63) ve Meclis’e (%64) güvenme eğiliminde olanlar AB genelinden yüksek orandadır. Ancak Avrupa Birliği’ne güvenme eğiliminde olanlar AB genelinde %48 iken Türkiye’de ancak %25 düzeyindedir. AB’ye olan güven Türkiye’de azalırken AB genelinde artmaktadır.

Karşılaştırmalı Kurumlara Güven

	Türkiye				AB-27		
	Güvenme Eğilimindeyim	Güvenmeme Eğilimindeyim	CY		Güvenme Eğilimindeyim	Güvenmeme Eğilimindeyim	CY
Ordu	%84	%12	%4	Ordu	%71	%19	%10
Polis	%69	%26	%5	Tüketici Dernekleri	%65	%22	%13
Dini Kurumlar	%64	%28	%8	Polis	%64	%31	%5
Meclis	%64	%28	%8	Radyo	%60	%31	%9
Adalet & Yargı Sistemi	%63	%28	%9	Birleşmiş Milletler	%53	%30	%17
Hükümet	%63	%30	%7	Televizyon	%52	%43	%5
Tüketici Dernekleri	%33	%47	%20	Avrupa Birliği	%48	%36	%16
Televizyon	%32	%62	%6	Adalet & Yargı Sistemi	%47	%46	%7
Radyo	%31	%57	%12	Dini Kurumlar	%46	%42	%12
Sendikalar	%28	%50	%22	Basın	%44	%49	%7
Internet	%27	%41	%32	Sendikalar	%39	%45	%16
Avrupa Birliği	%25	%59	%16	Meclis	%35	%56	%9
Basın	%23	%68	%9	Hükümet	%34	%59	%7
Siyasi Partiler	%23	%66	%11	Internet	%33	%35	%32
Birleşmiş Milletler	%23	%58	%19	Siyasi Partiler	%18	%75	%7

Hükümet ve Meclise Güven

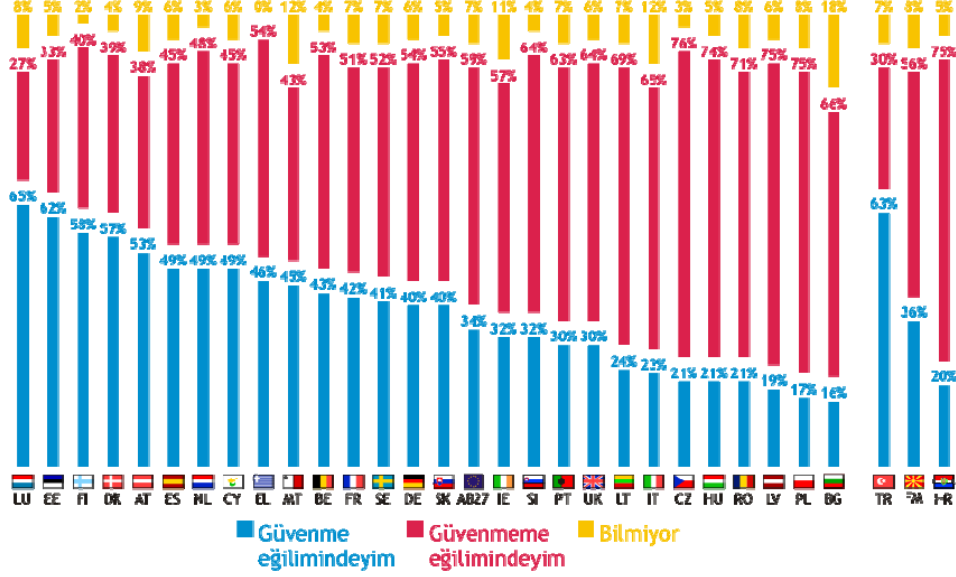
Türkiye’de hükümete güven AB genelinde hükümetlere olan %34 düzeyindeki güvenin oldukça üzerinde ve %63 (Bahar 2007’de %71) düzeyindedir. Benzer şekilde Türkiye’de Meclis’e olan güven de AB genelinin oldukça üzerindedir.

Soru A 8. Size belirli kurumlara ne kadar güvendiğinizi sormak istiyorum. Size okuyacağım her bir kuruma güvenme eğiliminde olup olmadığınızı belirtir misiniz?						
	AB-27			TÜRKİYE		
	Güvenme eğiliminde	Güvenmeme eğiliminde	CY	Güvenme eğiliminde	Güvenmeme eğiliminde	CY
Hükümet-Güz 2007	%34	%59	%7	%63	%30	%7
Hükümet-Bahar 2007	41%	53%	6%	71%	25%	4%
Hükümet-Güz 2006	30%	62%	8%	63%	33%	4%
Meclis-Güz 2007	%35	%56	%9	%64	%28	%8
Meclis-Bahar 2007	43%	50%	7%	74%	22%	4%
Meclis-Güz 2006	33%	58%	9%	64%	32%	4%

Soru: QA8.11. Size belirti kurumlara ne kadar güvendiğinizi sormak istiyorum. Size okuyacağım her bir kuruma güvenme eğiliminde olup olmadığınızı belirtir misiniz?

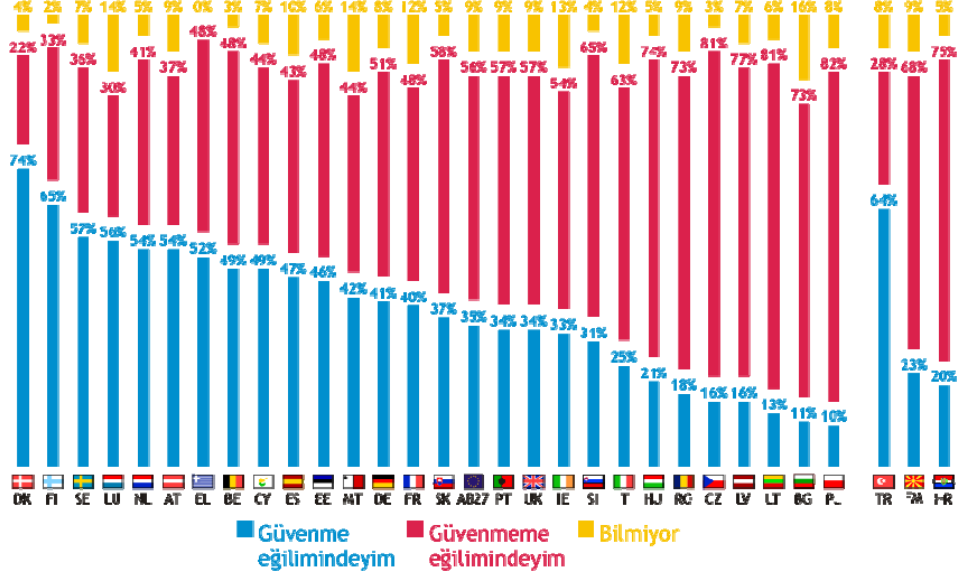
Seçenek: (MİLLİYET) Hükümeti

Türkiye’de hükümete güvenme eğiliminde olan grup %63 ile AB genelinde yalnızca Lüksemburg’dan daha düşüktür. Bulgaristan, Polonya ve Latviya’da hükümete güvenme eğiliminde olanlar %20’nin altındadır. Meclise güvenme eğiliminde olanların oranı %64 ile yalnızca Danimarka ve Finlandiya’daki benzer gruplardan düşüktür. Hükümete duyulan güvendedeki eğilime benzer şekilde AB genelinin Meclis’e en düşük güven duyulan ülkeleri Bulgaristan, Polonya ve Latviya’dır.

Soru: QA8.12. Size belirti kurumlara ne kadar güvendiğinizi sormak istiyorum. Size okuyacağım her bir kuruma güvenme eğiliminde olup olmadığınızı belirtir misiniz?

Seçenek: (MİLLİYET) Büyük Millet Meclisi

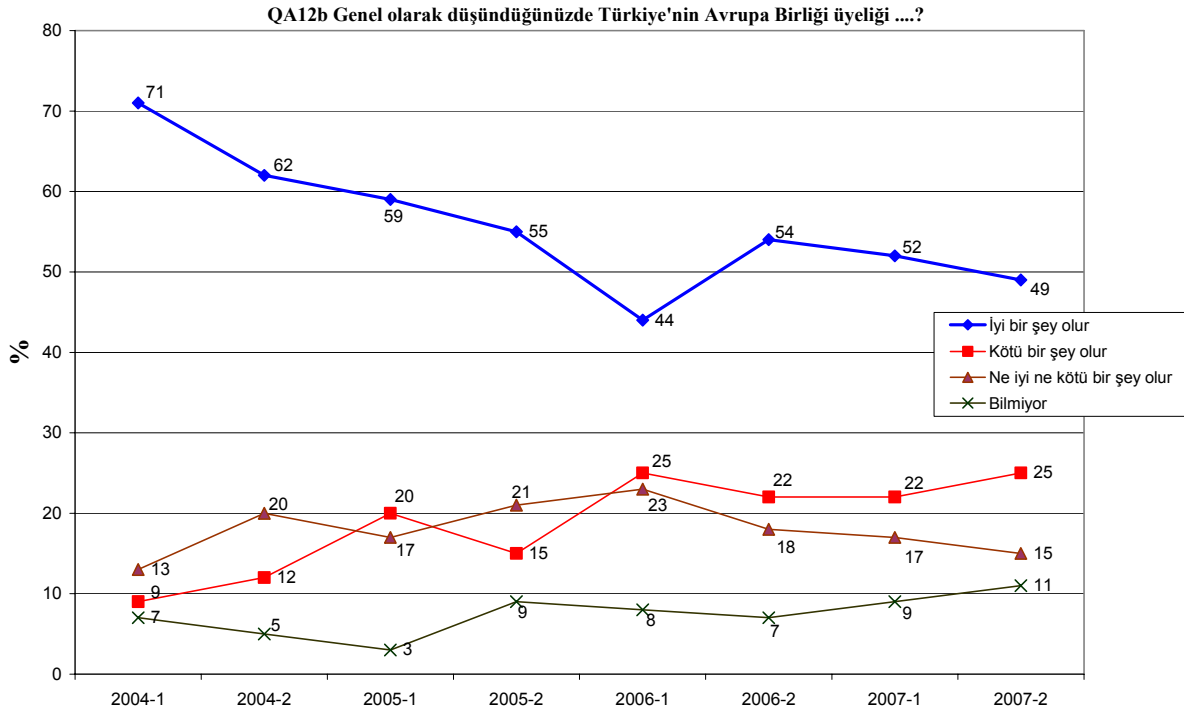

3. AB hakkında görüşler

Türkiye Kamuoyunun Üyelik Hakkında Görüşleri

Türkiye kamuoyunun %49'u (Güz 2006 da %54'ü ve Bahar 2007'de %52'si) AB üyeliğinin iyi bir şey olacağını düşünmektedir (Şekil QA12b). Bu soru özelinde Bahar 2006'da %44 olan AB üyeliğinin iyi bir şey olacağını düşünenlerin oranının üzerinde bir düzey yakalanırken Güz 2006 düzeyinin altına gerilenmiştir. Bu konuda üyeliğin kötü olacağını düşünenler ise ancak %25 (Bahar 2007'de %22) civarındayken ne iyi ne kötü olur diyerek kararsız bir tavır sergileyenler son üç Eurobarometre araştırmasında bulunan en düşük düzey olan %15 gibi bir kitledir.

AB üyeliğinin kötü bir şey olacağı fikrini destekleyenler 2004 başında ancak %9 iken bu oran Bahar 2005'te iki katından biraz fazla olarak %20'ye çıkmış bir yıl sonrasında ise Bahar 2006'da %25'i bulmuştur. Bahar 2006'dan Bahar 2007'ye dek bu düzeyin altında seyreden AB üyeliğinin kötü bir şey olacağını düşünenler Güz 2007'de yeniden %25 düzeyine erişmiştir. Yani yaklaşık son iki yıldır her dört kişiden birinin AB üyeliğinin kötü bir şey olacağını düşünmesi söz konusudur. Kararsızların da aynı dönemde düşme eğiliminde olması dikkat çekicidir.

AB üyeliğinin iyi bir şey olacağını düşünenlerin oranındaki gerilemenin 2004 Bahar'ından beri neredeyse kesintisiz bir eğilim göstermesi dikkat çekicidir. AB üyeliğinin iyi bir şey olacağına olan inanç Türkiye'de Hırvatistan (%35) kamuoyundan daha yüksektir.

Üyelik hakkında görüşleri derinlemesine incelemek amacıyla birkaç soru daha sorulmuştur. Öncelikle "herşeyi göz önünde bulundurduğunuzda, Türkiye AB'ye üye olmakla fayda sağlar mı yoksa sağlamaz mı?" sorusuna baktığımızda Bahar 2006'da fayda sağlar diyenlerin oranı %51 iken bu oranın Güz 2006'da %63'e çıktığını görüyoruz. Aynı zaman diliminde fayda

sağlamaz diyenler ise %33 den %27'ye gerilemiştir. Bahar 2007'ye gelindiğinde ise Türkiye'de, fayda sağlar diyenlerin oranı %62'de kalmış, fayda sağlamaz diyenler ise yine %27 olarak bulunmuştur. Güz 2007'de ise AB'ye üye olmanın Türkiye'ye fayda sağlayacağını düşünenler ancak %53 düzeyinde kalmıştır. Bu haliyle Bahar 2006'da gözlenen düzeyin üzerinde kalınmaktadır ama Güz 2006 ve Bahar 2007 düzeylerinden yaklaşık %10 puanlık bir gerileme olması da dikkat çekicidir.

AB'nin Genel İmajı

Soru QA14 tablosunda AB'nin genel imajı hakkında bulgular özetlenmiştir. Burada göze çarpan AB üye ülkeleri genelinde Bahar 2005'ten Güz 2006'ya AB imajının olumsuzla doğru kaymasına rağmen Türkiye'de tam tersi bir gelişmenin söz konusu olmasıdır. Türkiye'de Bahar 2005'te %43 AB için olumlu bir imajı var derken, bu oran Güz 2006'da %55'e çıkmıştır. Bahar 2007'ye gelindiğinde AB genelinde olumlu görüş artarken Türkiye'de ufak da olsa bir gerileme söz konusudur. Ancak Bahar 2007'de Türkiye'de AB imajının olumlu olduğunu belirtenler %53 ile AB genelinden (%52) bir puan yukarıda kalmıştır.

Güz 2007'de ise AB geneli ve Türkiye'de benzer düşüşler gözlenmektedir ve her iki tarafta da olumlu imaj sahipleri %50'nin hemen altında kalmaktadır.

Soru QA14. Genel olarak AB'nin sizin gözünüzdeki imajı çok mu olumlu, biraz mı olumlu, ne olumlu ne olumsuz mu, biraz mı olumsuz yoksa çok mu olumsuz?								
	AB-25		AB-27		Türkiye			
	Bahar 2005	Güz 2006	Bahar 2007	Güz 2007	Bahar 2005	Güz 2006	Bahar 2007	Güz 2007
Çok olumlu	9%	7%	11%	8%	19%	20%	27%	24%
Biraz olumlu	41%	39%	41%	41%	24%	35%	26%	24%
Ne olumlu ne olumsuz	32%	34%	31%	34%	23%	15%	12%	16%
Biraz olumsuz	12%	14%	12%	10%	14%	11%	12%	12%
Çok olumsuz	4%	4%	3%	4%	13%	13%	15%	16%
Bilmiyor	2%	3%	2%	3%	8%	6%	8%	8%
Olumlu	50%	46%	52%	49%	43%	55%	53%	48%
Olumsuz	15%	17%	15%	14%	26%	24%	27%	28%

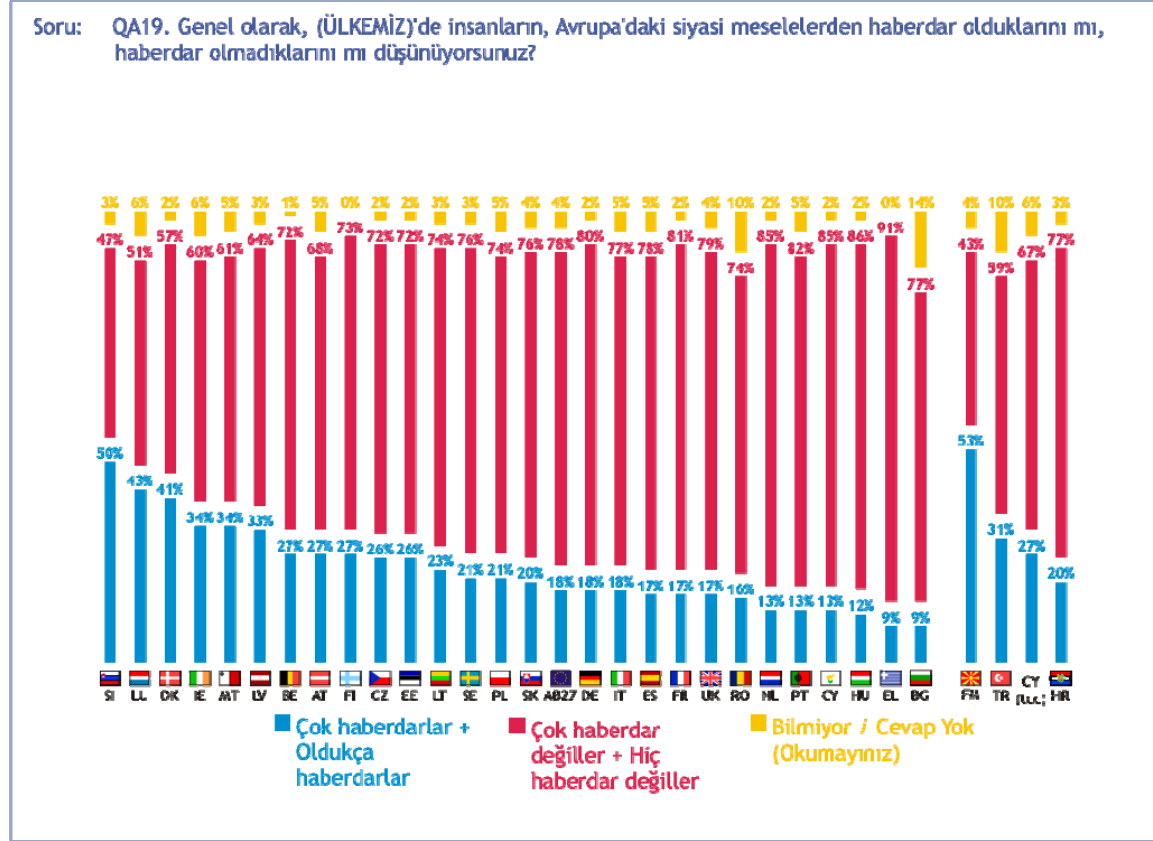
Avrupa Siyasi Meseleleri hakkında haberdar olmak

Avrupa ve AB ile ilgili kanaatlerin nasıl bir bilgi düzeyi ile şekillendirildiğini anlamak üzere sorulan Soru A19 Türkiye kamuoyunun AB genelinden farklılığını ortaya açıkça koyan bir diğer örnek olarak ortaya çıkıyor. Türkiye'de genel kanaat insanların Avrupa'daki siyasi meselelerden haberdar oldukları yönünde iken (%31 ya çok ya oldukça haberdar) AB genelinde bu görüş pek destek bulmamaktadır (%18 ya çok ya oldukça haberdar).

Soru A 19. Genel olarak Türkiye'de insanların, Avrupa'daki siyasi meselelerden haberdar olduklarını mı, haberdar olmadıklarını mı düşünüyorsunuz?						
	Çok haberdarlar	Oldukça haberdarlar	Çok haberdar değiller	Hiç haberdar değiller		Bilmiyor/yanıt yok
AB 27	%2,0	%16,0	%56,0	%22,0		%4,0
Türkiye	%7,0	%24,0	%34,0	%25,0		%10,0

Avrupa'daki siyasi meselelerden haberdar bir kitle olduğunu düşünenlerin oranı aralarında Danimarka, İrlanda, Malta, Latviya, Slovenya ve Lüksemburg'un bulunduğu altı ülkede

Türkiye'deki %31 düzeyinin üzerindedir. Bulgaristan ve Yunanistan'da bu oran AB genelinin en düşüğü olarak %9'da kalmaktadır (Şekil Soru A19).

AB'nin geleceği

Türkiye kamuoyu AB'nin geleceğini değerlendirirken AB genelinden oldukça daha karamsardır. Bu konuda AB genelinde %66 iyimser görüş bildirirken Türkiye'de ancak %51 iyimser görüşe sahiptir.

Soru A24. Avrupa Birliği'nin geleceği hakkında çok iyimser misiniz, oldukça iyimser misiniz, oldukça kötümser misiniz yoksa çok kötümser misiniz?

	AB 27	Türkiye
Çok iyimser	%9	%14
Oldukça iyimser	%57	%37
Oldukça kötümser	%21	%21
Çok kötümser	%5	%13
Bilmiyor	%8	%15
İyimser	%66	%51
Kötümser	%26	%34

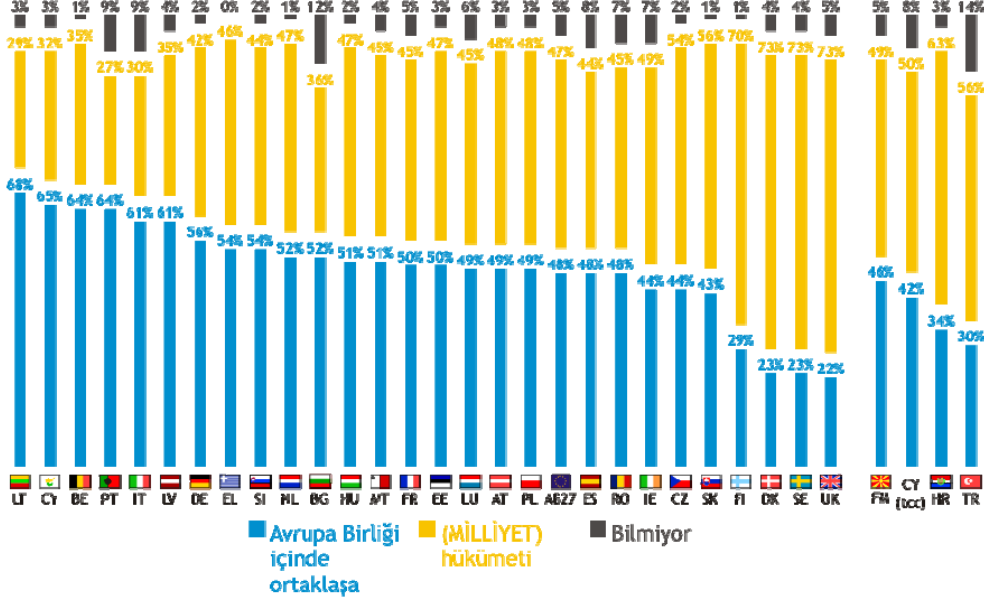
Ulusal veya AB Būnyesinde Karar Verme

AB űyelięinde siyaset yapma sūrecinin önemli bir değişime uğraması söz konusudur. Bu süreç değişikliğinin ne derece  z msenip benimsendiğini belirlemek amacıyla aşağıda Soru A20 tablosunda özetlenen sorular sorulmuştur. Burada dikkat çekici olan AB’nde ortaklaşa karara genel olarak sıcak bir yaklaşımın ne AB genelinde ne Türkiye’de olmamasıdır. Ancak Türkiye’de AB düzeyinde karar alımına destek AB genelinden hemen her konuda daha düşüktür.

Soru A20. Elinizdeki kartta yer alan her bir konu için, sizce, Türkiye'nin üyeliği gerçekleştiğinde verilecek kararların, yalnızca Türk hükümeti tarafından mı yoksa ortaklaşa Avrupa Birliği bünyesinde mi verilmesi gerekir?					
Ekonomi	Türk hükümeti	Avrupa Birliği'nde ortaklaşa	Bilmiyor	Yanıt yok	
AB 27	%47,0	%48,0	%5.0	%0,0	
Türkiye	%56,0	%30,0	%14.0	%0,0	
Enflasyona karşı müdahale	Türk hükümeti	Avrupa Birliği'nde ortaklaşa	Bilmiyor	Yanıt yok	
AB 27	%45,0	%49,0	%6.0	%0,0	
Türkiye	%57,0	%29,0	%14	%0,0	
Emekli maaşları	Türk hükümeti	Avrupa Birliği'nde ortaklaşa	Bilmiyor	Yanıt yok	
AB 27	%70,0	%26,0	%4.0	%0,0	
Türkiye	%61,0	%28,0	%11.0	%0,0	
Çevreyi koruma	Türk hükümeti	Avrupa Birliği'nde ortaklaşa	Bilmiyor	Yanıt yok	
	AB 27	%24.0	%73.0	%3.0	%0,0
	Türkiye	%57.0	%31.0	%12.0	%0,0

Soru: QA20a.20. Elinizdeki kartta yer alan her bir konu için, sizce, (ÜLKEMİZ)'in üyeliği gerçekleştiğinde verilecek kararların, yalnızca (MİLLİYET) hükümeti tarafından mı yoksa ortaklaşa Avrupa Birliği bünyesinde mi verilmesi gerekir?

Seçenek: Ekonomi

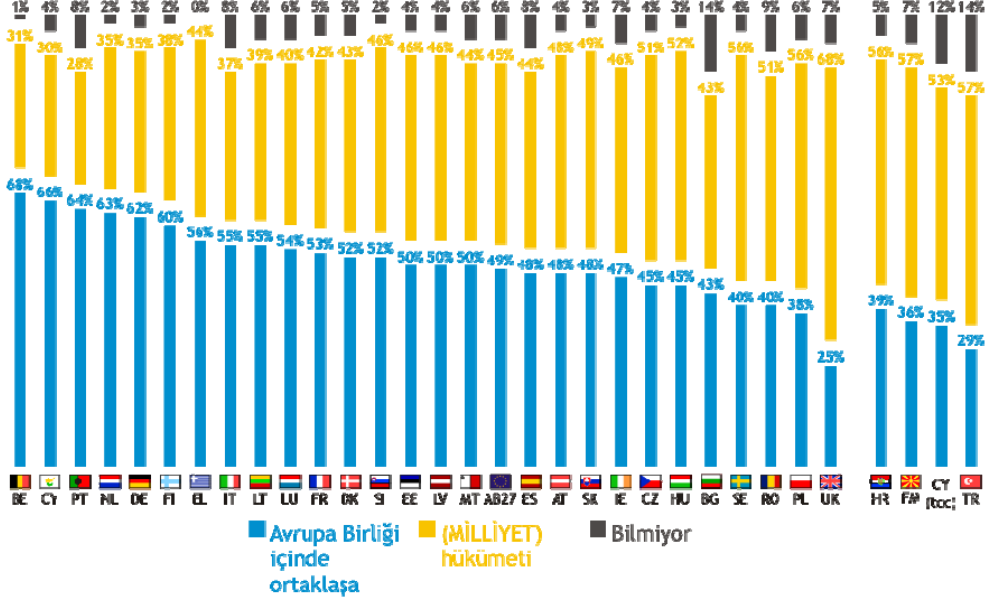
Ülkeden ülkeye bu konularda farklılaşmalar olduğu açıktır. Bunları daha iyi gözlemek amacıyla ülke detaylarına bakıldığında farklılıklar daha iyi ortaya çıkmaktadır. Örneğin, ekonomik konularda ülke düzeyinde karara en yüksek oranda destek Birleşik Krallık, Danimarka ve İsveç'te (%73) gözlenmektedir. Türkiye'de bu konuda gözlenen %54'lük oran bu üç ülkenin oldukça gerisindedir. Enflasyonla mücadele konusunda da Birleşik Krallık'da %68 ülke düzeyinde karar alınmasını tercih ederken Türkiye bu konuda ikinci olarak %57 ile ülke düzeyinde kararı desteklemektedir.

Doğrudan kişilerin kişisel bütçelerini ilgilendiren emekli maaşları konusuna gelince AB düzeyinde karara karşı en yüksek oranda çekingenlik gözlenmektedir. Hemen her ülkede AB düzeyinde değil kendi ülke düzeylerinde karara daha sıcak bir yaklaşım söz konusudur. Örneğin emekli maaşları konusunda Türkiye'de %61 ülke düzeyinde kararı tercih ederken AB genelinde bu oran %70; Danimarka ve Hollanda'da %91, Birleşik Krallık'ta %77'dir.

Çevreyi koruma konusunda ise AB içinde ortaklaşa karar tercihi en yüksek düzeye ulaşmaktadır. Üye ülkelerde %73 ortak karar tercihi belirtirken Türkiye'de bu oran ancak %31'de kalmaktadır. Oysa örneğin Almanya ve Hollanda'da AB düzeyinde ortak karar tercihi %88 dir.

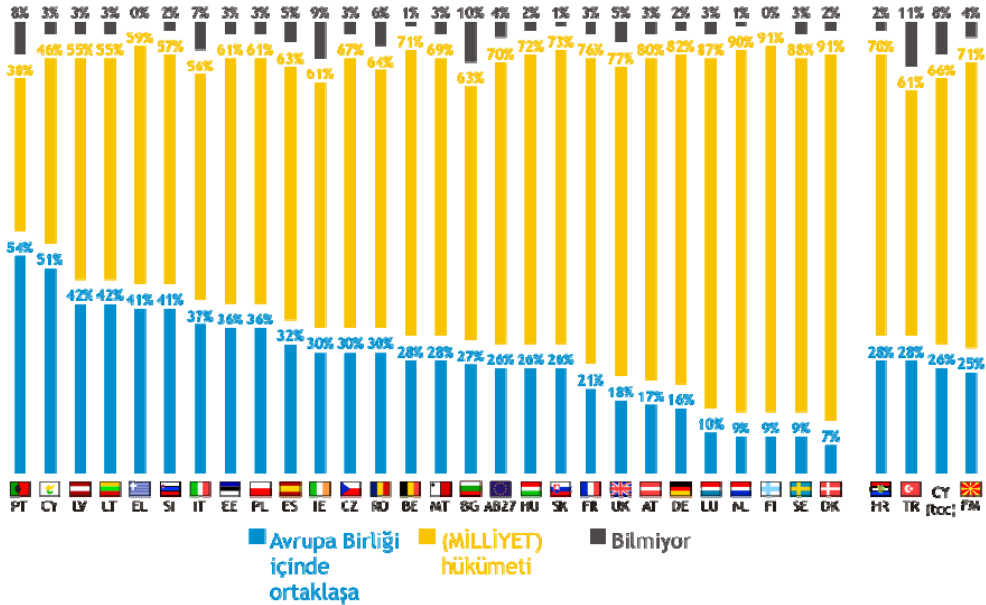
Soru: QA20a.21. Elinizdeki kartta yer alan her bir konu için, sizce, (ÜLKEMİZ)'in üyeliği gerçekleştiğinde verilecek kararların, yalnızca (MİLLİYET) hükümeti tarafından mı yoksa ortaklaşa Avrupa Birliği bünyesinde mi verilmesi gerekir?

Seçenek: Enflasyona karşı mücadele

Soru: QA20a.8. Elinizdeki kartta yer alan her bir konu için, sizce, (ÜLKEMİZ)'in üyeliği gerçekleştiğinde verilecek kararların, yalnızca (MİLLİYET) hükümeti tarafından mı yoksa ortaklaşa Avrupa Birliği bünyesinde mi verilmesi gerekir?

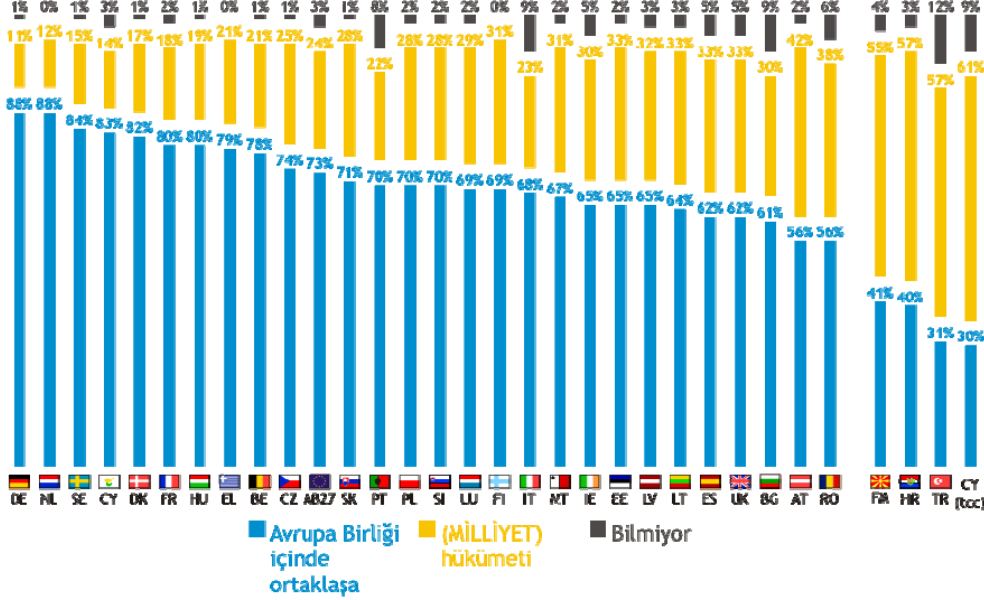
Seçenek: Emekli maaşları

Soru: QA20a.9. Elinizdeki kartta yer alan her bir konu için, sizce, (ÜLKEMİZ)'in üyeliği gerçekleştiğinde verilecek kararların, yalnızca (MİLLİYET) hükümeti tarafından mı yoksa ortaklaşa Avrupa Birliği bünyesinde mi verilmesi gerekir?

Seçenek: Çevreyi koruma

AB'nin Oynadığı rol

Değişik konularda AB'nin oynadığı rolün değerlendirilmesine çalışılmıştır. Türkiye'de ülke ekonomisi üzerine etkisine bakıldığında AB'nin olumlu rol oynadığını düşünenler (%37) AB genelinden (%39) düşüktür. Benzer şekilde çevreyi koruma alanında da AB'nin olumlu rol oynadığını düşünenler Türkiye'de ancak %36 iken AB genelinde %52 düzeyindedir. Ancak diğer konularda, örneğin enflasyon, iskan, emeklilik konularında AB'nin olumlu rol oynadığını düşünenler Türkiye'de AB genelinden yüksektir.

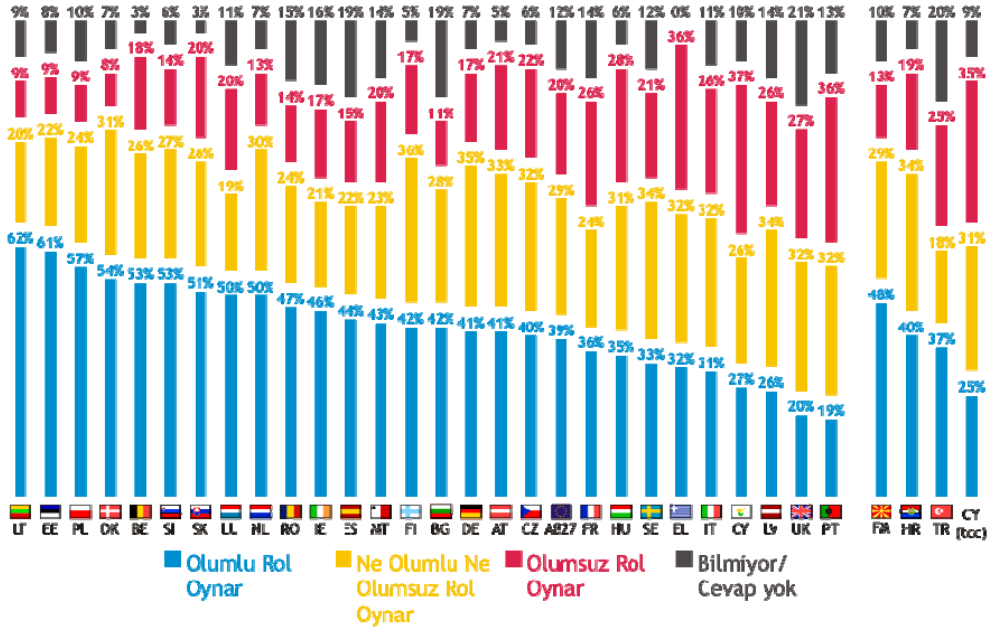
Her bir konuda AB'nin olumlu ya da olumsuz rolü olduğu yönünde değerlendirmelerin ülkeden ülkeye farklılıklar gösterdiği gözlenmektedir. Bunlar ülke farklılıklarını belirten şekillerde gösterilmiştir. Örneğin Litvanya ve Estonya'da AB'nin olumlu rol oynadığı yönündeki değerlendirmeler sırasıyla %62 ve %61 düzeyindeyken Birleşik Krallık ve Portekiz'de sırasıyla ancak %20 ve %19 düzeyindedir.

Soru A21. Size okuyacağım Türkiye’deki her bir konu için, Avrupa Birliği olumlu mu, olumsuz mu veya ne olumlu ne de olumsuz mu rol oynar?				
Ülke Ekonomisi	Olumlu rol oynar	Olumsuz rol oynar	Ne olumlu ne olumsuz rol oynar	Bilmiyor/Yanıt yok
AB 27	%39,0	%20,0	%29	%12,0
Türkiye	%37,0	%25,0	%18,0	%20,0
Enflasyon	Olumlu rol oynar	Olumsuz rol oynar	Ne olumlu ne olumsuz rol oynar	Bilmiyor/Yanıt yok
AB 27	%21,0	%36,0	%31,0	%12,0
Türkiye	%36,0	%25,0	%18,0	%21,0
İşkan	Olumlu rol oynar	Olumsuz rol oynar	Ne olumlu ne olumsuz rol oynar	Bilmiyor/Yanıt yok
AB 27	%17,0	%19,0	%49	%15,0
Türkiye	%31,0	%26,0	%19	%24,0
Emeklilik	Olumlu rol oynar	Olumsuz rol oynar	Ne olumlu ne olumsuz rol oynar	Bilmiyor/Yanıt yok
AB 27	%15,0	%21,0	%50,0	%14,0
Türkiye	%34,0	%24,0	%19,0	%23,0
Çevreyi koruma	Olumlu rol oynar	Olumsuz rol oynar	Ne olumlu ne olumsuz rol oynar	Bilmiyor/Yanıt yok
AB 27	%52,0	%14,0	%24,0	%10,0
Türkiye	%36,0	%22,0	%19,0	%23,0

Enflasyon üzerinde AB’nin oynadığı rolü olumlu bulan kitlenin hiçbir ülkede %32’nin üzerinde çıkmıyor olması dikkat çekicidir. Türkiye’de ise bu konuda AB’nin olumlu rol oynadığı yönündeki değerlendirmelerin %36’lık bir kesim tarafından dile getirilmiş olması ilginçtir. Benzer şekilde işkan ve emekli maaşları üzerine AB’nin olumlu etki yaptığı yönündeki değerlendirmeler Türkiye’de AB genelinde hiçbir ülkede gözlenmediği kadar yüksek orandadır. Oysa çevrenin korunması ile ilgili olumlu değerlendirmeler ancak İtalya, Avusturya ve Portekiz’de Türkiye’deki düzeyde ya da altındadır. Diğer tüm AB üyesi ülkelerde bu konuda AB’nin olumlu rol oynadığı görüşündeki grup Türkiye’dekinden büyüktür.

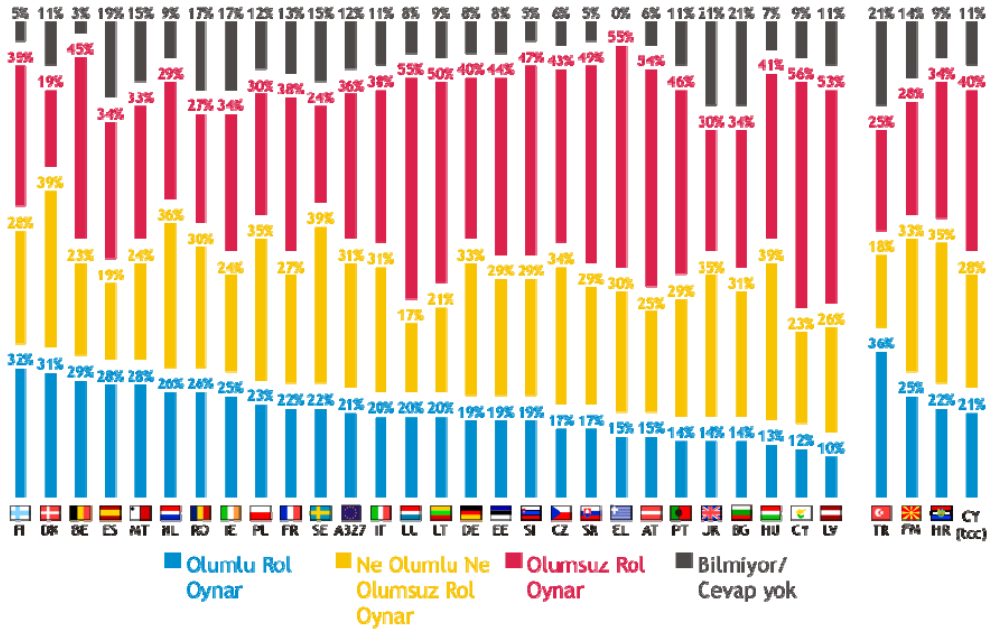
Soru: QA21.3. Size okuyacağım (ÜLKEMİZ)'deki her bir konu için, Avrupa Birliği olumlu mu, olumsuz mu veya ne olumlu ne de olumsuz mu rol oynar?

Seçenek:Ekonomik durum

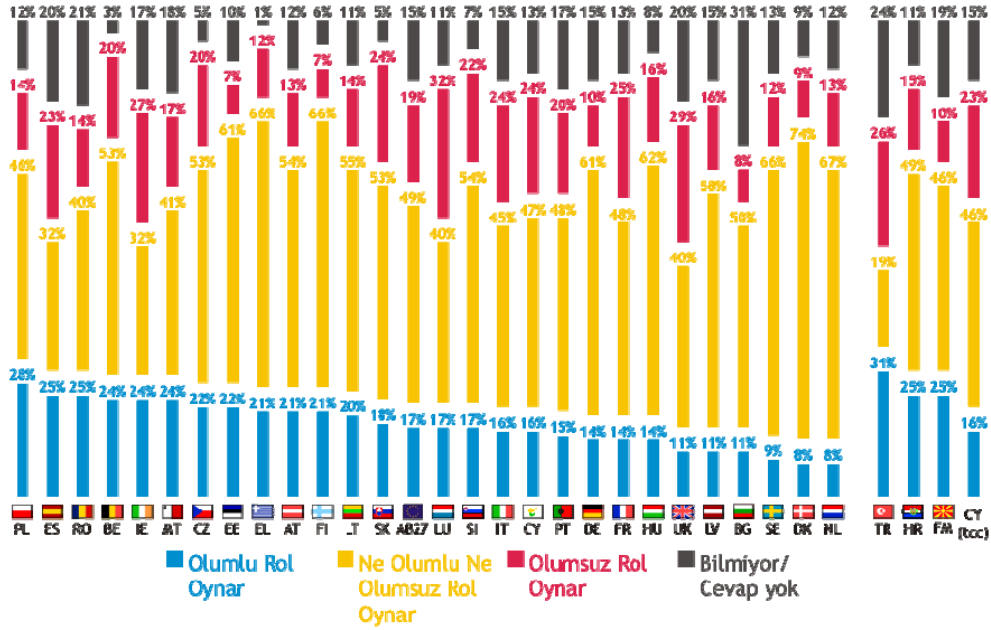
Soru: QA21.4. Size okuyacağım (ÜLKEMİZ)'deki her bir konu için, Avrupa Birliği olumlu mu, olumsuz mu veya ne olumlu ne de olumsuz mu rol oynar?

Seçenek:Fiyatların yükselmesi / Enflasyon

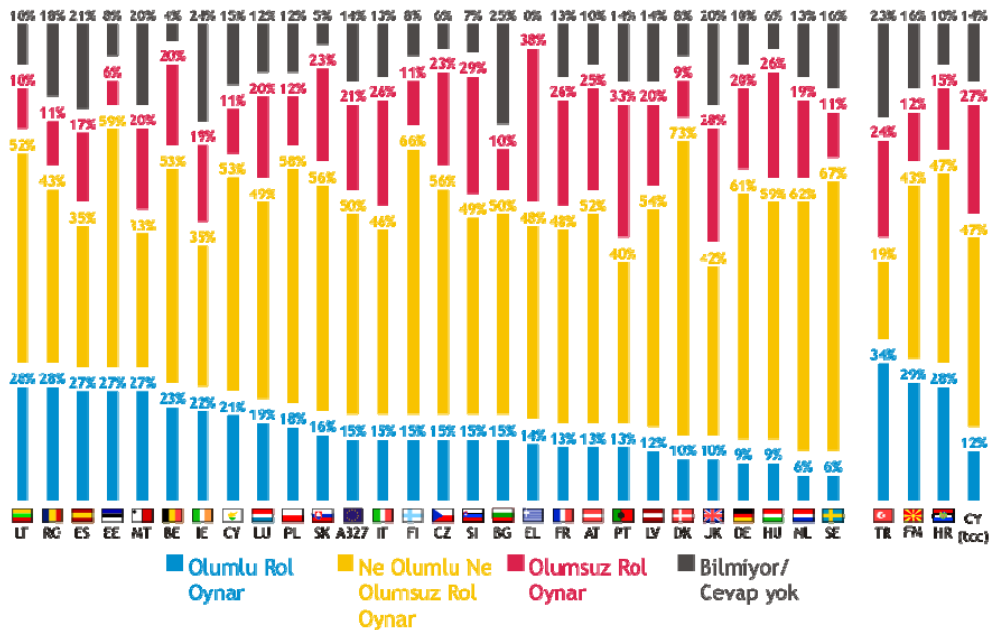
Soru: QA21.9. Size okuyacağım (ÜLKEMİZ)'deki her bir konu için, Avrupa Birliği olumlu mu, olumsuz mu veya ne olumlu ne de olumsuz mu rol oynar?

Seçenek: İskan

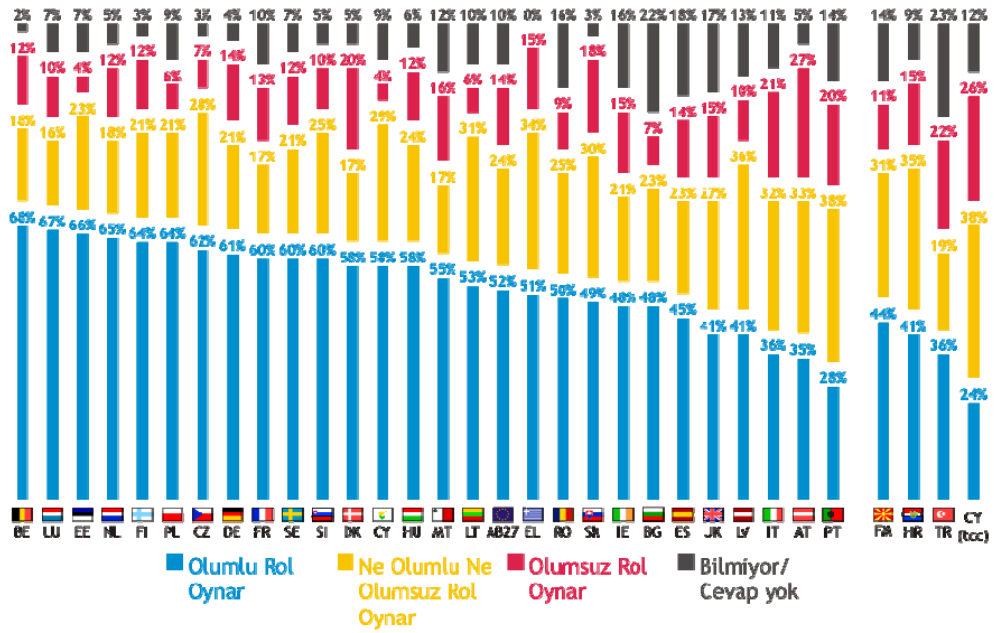
Soru: QA21.13. Size okuyacağım (ÜLKEMİZ)'deki her bir konu için, Avrupa Birliği olumlu mu, olumsuz mu veya ne olumlu ne de olumsuz mu rol oynar?

Seçenek: Emeklilik / Emekli maaşları

Soru: QA21.14. Size okuyacağım (ÜLKEMİZ)'deki her bir konu için, Avrupa Birliği olumlu mu, olumsuz mu veya ne olumlu ne de olumsuz mu rol oynar?

Seçenek:Çevreyi koruma

4. Medya ve AB

Kamuoyunun tercih ve değerlendirmelerinin şekillenmesinde medya kanallarının önemli bir rol oynadığı açıktır. AB konusunda bunların yayınlarının nasıl değerlendirildiğini anlamaya yönelik olarak aşağıdaki sorular sorulmuştur. Türkiye kamuoyu AB konusunda her medya kanalında AB genelinin değerlendirmelerine göre daha fazla yayın yapıldığı kanaatindedir. AB genelinde bu yayınların değerlendirmelerinde tarafsız yayın yapıldığı yönünde kanaat baskındır. Ancak Türkiye’de tarafsız yayın kanaatinden çok, çok olumlu ya da çok olumsuz yayın yapıldığı kanaatleri ön plana çıkmaktadır.

Genel olarak düşündüğünüzde, sizce Türk ... AB'nden oldukça fazla mı, tam kararında mı, yoksa çok az mı bahsediyor?

	Televizyonları		Radyoları		Basını		Web Siteleri	
	AB-27	Türkiye	AB-27	Türkiye	AB-27	Türkiye	AB-27	Türkiye
Oldukça fazla	%6	%38	%4	%25	%7	%32	%4	%19
Tam kararında	%39	%22	%35	%23	%45	%25	%30	%19
Çok az	%48	%26	%46	%28	%36	%24	%19	%19
Bilmiyor	%7	%14	%15	%24	%12	%19	%47	%43

Türk ... AB'ni çok olumlu mu, tarafsız mı, yoksa çok olumsuz mu yansıttığını düşünüyorsunuz?

	Televizyonlarının		Radyolarının		Basınının		Web Sitelerinin	
	AB-27	Türkiye	AB-27	Türkiye	AB-27	Türkiye	AB-27	Türkiye
Çok olumlu	%15	%30	%11	%25	%12	%27	%6	%17
Tarafsız	%53	%28	%51	%27	%51	%28	%33	%22
Çok olumsuz	%13	%21	%10	%18	%13	%20	%6	%15
Bilmiyor	%19	%21	%28	%30	%24	%25	%55	%46

Bu medya kanallarına duyulan güvene tekrar baktığımızda göze çarpan bunlara AB geneline oranla daha düşük düzeyde güven duyulduğu gözlenmektedir. Bir diğer husus da bu güven düzeylerinin Bahar 2007’den bu yana düşmüş olduğudur.

Tablo Soru A 8. Size belirli kurumlara ne kadar güvendiğinizi sormak istiyorum. Size okuyacağım her bir kuruma güvenme eğiliminde olup olmadığınızı belirtir misiniz?						
	AB-27			TÜRKİYE		
	Güvenme eğiliminde	Güvenmeme eğiliminde	CY	Güvenme eğiliminde	Güvenmeme eğiliminde	CY
Yazılı basın-Güz 2007	%44	%49	%7	%23	%68	%9
Yazılı basın-Bahar 2007	%47	%48	%5	%33	%61	%6
Radyo-Güz 2007	%60	%31	%9	%31	%57	%12
Radyo-Bahar 2007	%66	%28	%6	%51	%42	%7
Televizyon kanalları-Güz 2007	%52	%43	%5	%32	%62	%6
Televizyon kanalları-Bahar 2007	%58	%37	%5	%46	%50	4%
İnternet-Güz 2007	%33	%35	%32	%27	%41	%32
İnternet-Bahar 2007	%39	%35	%26	%40	%36	%24
İnternet-Güz 2006	%34	%35	%30	%44	%33	%23

5. Sonuç

Hayattan Memnuniyet

Bahar 2007’de hayatından memnun olanların oranı %76 ile Türkiye’de en yüksek düzeyi ulaşırsa da bu oran Güz 2007’de %6’lık farkla %70 oranına düşmüştür. Bu oran Türkiye için yüksek görünse de AB ülkelerindeki %80’lik oran ile karşılaştırıldığında düşük düzeyde kalmaktadır.

Gelecek 12 Ay Hakkında Beklentiler

Türkiye kamuoyunun genel olarak hayatlarının gelecek 12 ayda nasıl gelişeceği hakkındaki beklentileri AB üye ülkeleriyle karşılaştırıldığında, Türkiye kamuoyunun %34 karşı %30’la biraz daha iyimser olduğu görülmektedir. Ayrıca, Türkiye’deki gelecek beklentilerinde iyimserlerin oranında bir düşüş gözlenirken durumun değişmeyeceğini düşünenlerin oranında önemli sayılabilecek artışlar gözlenmektedir.

Ülkenin ekonomik durumu söz konusu olduğunda, iyiye gideceğini düşünenler %38’den %33’e gerilemiş ancak aynı kalacağını düşünenler %17’den %32’ye yükselmiştir. Kötümser grubun oranında bir artış yoktur ve bu grubun %32’den %26’ya düştüğü gözlenmektedir. Benzer görüntüler diğer değerlendirmelerde de göze çarpmaktadır.

Ülke durumunun değerlendirilmesi

AB genelinde ülke ekonomilerinin durumu hakkında değerlendirmelere bakıldığında Türkiye iyimser değerlendirmede %46 düzeyiyle 17. sıradadır. İş durumuna bakıldığında Türkiye iyimser değerlendirmede %23 oranıyla 8. sıradadır. Çevrenin durumuna bakıldığında ise %35lik iyimserlik oranıyla 8. sıradadır. Sosyal refah konusunda Türkiye %33’lük iyimser kitle ile AB ortalamasının (%46) oldukça altındadır.

Ülkenin En Önemli Sorunları

Güz 2007 Bahar 2007 ile karşılaştırıldığında terörün gündemdeki yeri artmış ve %77 ile birinci sıraya yerleşmiştir. Anketin yapıldığı Ekim ayında ülke gündemi düşünüldüğünde bu sonuç şaşırtıcı değildir. İkinci en önemli sorun %57 ile işsizlik olarak görünmektedir. İşsizliği ekonomik durum %23 ile izlemektedir. AB ülkeleri gündeminde ise terör görece önemini bir önceki araştırma ile karşılaştırıldığında kaybetmiştir. İşsizlik ve enflasyon en önemli iki sorun olarak görülmektedir.

Türkiye’de İşlerin nasıl ilerlediği üzerine değerlendirmeler

Türkiye’de işler nasıl gidiyor sorusuna verilen cevapların AB geneliyle karşılaştırıldığında oldukça olumlu olduğu söylenebilir. Öyle ki görüşülenlerin %48’i işler doğru yönde ilerliyor derken %37’lik bir grup da bu görüşün karşısında yer almaktadır. AB genelinde ise doğru yönde gelişim gözleyen grubun ancak %34, yanlış yönde ilerlediğini söyleyenlerin ise daha büyük bir grup olarak görüşülenlerin %41’ine karşılık gelmesi söz konusudur. Türkiye işlerin ‘doğru yönde’ ilerlediğini düşünenler arasında 4. sıradadır.

Kurumlara Güven

Gerek AB genelinde (%71) gerek Türkiye’de (%84) en güvenilir kurum ordudur. Türkiye’de yazılı basın, radyo ve TV kanallarına olan güven düzeyi AB genelinin oldukça altında kalmaktadır. Dini kurumlara AB genelinde örneklemin ancak %46 tarafından güven duyulurken Türkiye’de bu oran %64 düzeyine ulaşmaktadır. Ayrıca, siyasi partilere (%23), hükümete (%63) ve Meclis’e (%64) güvenme eğiliminde olanlar AB genelinden yüksek orandadır. Ancak Avrupa Birliği’ne güvenme eğiliminde olanlar AB genelinde %48 iken

Türkiye’de ancak %25 düzeyindedir. AB’ye olan güven Türkiye’de azalırken AB genelinde artmaktadır.

Farklı AB ülkeleriyle karşılaştırıldığında Türkiye’de hükümete güvenme eğilimi konusunda %63 ile 2. sıradadır. Meclise güvenme eğilimi konusunda %64 ile 3. sıradadır.

Türkiye Kamuoyunun Üyelik Hakkında Görüşleri

Türkiye kamuoyunun %49’u (Güz 2006 da %54’ü ve Bahar 2007’de %52’si) AB üyeliğinin iyi bir şey olacağını düşünmektedir Güz 2007’de ise AB’ye üye olmanın Türkiye’ye fayda sağlayacağını düşünenler ancak %53 düzeyinde kalmıştır.

AB’nin Genel İmajı

Güz 2007’de AB’nin genel imajında hem AB geneli ve hem de Türkiye’de benzer düşüşler gözlenmektedir, her iki tarafta da olumlu imaj sahipleri %50’nin hemen altında kalmaktadır.

Avrupa Siyasi Meseleleri hakkında haberdar olmak

Türkiye’de insanlar %31 ile Avrupa’daki siyasi meselelerden haberdar olduklarını düşünmektedirler. Bu görüş AB genelinde %18 ile pek desteklenmemektedir. Bu oranla Türkiye AB ülkeleri arasında 1. sıradadır.

AB’nin geleceği

Türk kamuoyu AB’nin geleceği konusunda AB genelinden daha karamsardır. Bu konuda AB genelinde %66 iyimser görüş bildirirken Türkiye’de ancak %51 iyimser görüşe sahiptir.

Ulusal veya AB Bünyesinde Karar Verme

AB bünyesinde ortaklaşa karara genel olarak sıcak bir yaklaşım ne AB genelinde ne Türkiye’de mevcuttur ancak Türkiye’de bu destek hemen her konuda daha düşüktür. Türkiye’de ekonomi ve enflasyona karşı AB bünyesinde müdahale için bu oranlar sırasıyla %30 ve %29’dur. Bu oran AB ülkelerinde %48 ve %49’dur. Emekli maaşları konusuna gelince AB düzeyinde (%26) Türkiye’den (%28) daha yüksek bir oranda çekingenlik vardır. Çevreyi koruma konusunda ise AB içinde ortaklaşa karar tercihi en yüksek düzeyde ulaşmaktadır. Üye ülkelerde %73 ortak karar tercihi belirtirken Türkiye’de bu oran ancak %31’de kalmaktadır.

AB’nin Oynadığı rol

Türkiye’de AB’nin ülke ekonomisi üzerine etkisine bakıldığında AB’nin olumlu rol oynadığını düşünenler (%37) AB genelinden (%39) düşüktür. Benzer şekilde çevreyi koruma alanında da AB’nin olumlu rol oynadığını düşünenler Türkiye’de ancak %36 iken AB genelinde %52 düzeyindedir. Ancak diğer konularda, örneğin enflasyon (%36), işsizlik (%31), emeklilik (%34) konularında AB’nin olumlu rol oynadığını düşünenler Türkiye’de AB genelinden yüksektir.

Medya ve AB

Türkiye kamuoyu AB konusunda her medya kanalında AB genelinin değerlendirmelerine göre daha fazla yaygın yapıldığı kanaatinde. AB genelinde bu yayınların değerlendirmelerinde tarafsız yaygın yapıldığı yönünde kanaat baskın olmasına rağmen Türkiye’de tarafsız yaygın kanaatinden çok, çok olumlu ya da çok olumsuz yaygın yapıldığı kanaatleri ön plana çıkmaktadır. Medya kanallarına duyulan güvene bakıldığında Türkiye’de AB genelinden daha düşük düzeyde güven duyulduğu görülmektedir

EK

Araştırmada kullanılan soru formu